

M51

Galaksija M51. Posneto skozi SC teleskop Meade LX 200 10" s CCD Kamero Starlight Express MX7-C, pri odličnih pogojih. Snelmano 5x200s, obdelava v programu MaximDL. Datum: 27.4.2008. Posnela Samo Smrke in Rok Vogrinčič.

Samo Smrke, Rok Vogrinčič

Novice z našega observatorija

Konec maja je našo zvezdarno na Javorniku obiskala skupina 8 učencev in dve učiteljici 4. razreda o.š. Moravče. Ob tej priliki je nastala sledeča pesmica:

OBSERVATORIJ

*Na Javorniku
je observatorij
poln
teleskopov in daljnogledov.*

*Skozi teleskop se vidi
Luno, zvezde, Sonce
in še kaj,
sploh pa nočni raj.*

*Več pa ne povem,
več pa ne izdam.*

*Pridite,
na observatorij
in izvedeli boste
še ostale skrivnosti
najlepšega observatorija
na Javorniku*

Katja Pirnat, 4. razred o.š. Moravče

Delovno-opazovalni dnevi na Javorniku

Delovno opazovalni termini za naše člane na AOJ so:

- ★ 28. in 29. junij,
- ★ 4., 5. in 6. julij,
- ★ 25., 26. in 27. julij,
- ★ 29., 30. in 31. avgust.

Vsi prijetno vabljeni.

Stane Slavec

Astronomski Mladinski Raziskovalni Poletni Tabor 2008

S prijavnico na naslednji strani se še vedno lahko prijavite na tabor, ki bo od 4. do 11. avgusta 2008. Podroben opis tabora je v aprilskem Mesečniku.

Aram Karalič

PRIJAVNICA

Astronomski tabor 2008

Ime in priimek: .....

Datum rojstva: .....

Šola (ime in naslov): .....

.....

Domači naslov: .....

.....

Telefon: ..... GSM: .....

Znanje astronomije: .....

.....

Vegetarijanska prehrana: DA   NE

Izjava udeleženca: podpisani potrjujem, da bom na taboru spoštoval postavljena pravila, navodila mentorjev in delal v skladu z njimi.

Datum: ..... Podpis: .....

Izpolnjeno prijavnico pošljite najkasneje do 21. junija 2008 na naslov: **Astronomsko društvo Javornik, Kolodvorska 6, 1000 Ljubljana.**

Navedene podatke bomo uporabili samo za namen izvedbe tabora.

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 17. 06. 2008 ob 18^h v predavalnici F5 (predvidoma) Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

Adaptivna optika v astronomiji in laserska umetna zvezda

*dr. Jure Skvarč,
Isaac Newton Group of Telescopes*

Astronomski teleskopi, ki so postavljeni na Zemlji, imajo ločljivost slike omejeno zaradi popačenj, ki jih povzročajo različno goste zračne plasti s svojim gibanjem. Očitna rešitev tega problema je postavitve teleskopa v vesolje, a je to zelo drago in zapleteno. Na Zemlji si pomagamo z adaptivno optiko, ki v realnem času popravlja popačenja valovne fronte in izostri sliko na detektorju. Ker za delovanje adaptivne optike potrebujemo dovolj svetlo zvezdo vodnico, ki ni dostopna povsod na nebu, si v zadnjem času pomagamo z laserskimi umetnimi zvezdami. V predavanju se bomo seznanili z osnovami adaptivne optike, si ogledali konkreten primer naprave za adaptivno optiko, ki deluje na 4,2-metrskem teleskopu William Herschel na La Palmi, predstavljeni pa bodo tudi najnovejši rezultati testiranja laserske zvezde vodnice na tem teleskopu.

Vabljeni!
Bernard Ženko

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

Efemeride julij 2008

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.07.	05:15	20:57	02:51	19:52	CEST
05.07.	05:18	20:55	07:55	22:40	CEST
10.07.	05:21	20:53	13:57	—	CEST
15.07.	05:26	20:49	19:13	02:16	CEST
20.07.	05:31	20:45	21:53	07:32	CEST
25.07.	05:36	20:40	23:31	13:36	CEST
30.07.	05:42	20:34	02:44	19:31	CEST

- ★ **Merkur** je viden v prvi polovici meseca jutraj, ko v ozvezdju Bika vzhaja okoli štirih.
- ★ **Venera** se ob koncu meseca prikaže v ozvezdju Leva kot Večernica.
- ★ **Mars** je v ozvezdju Leva viden na večernem nebu. V začetku meseca zahaja malo pred polnočjo, konec meseca pa že

kmalu po deseti. 11. julija se sreča s Saturnom.

- ★ **Jupiter** je viden vso noč, le konec meseca zaide okoli štirih. Nahaja se v ozvezdju Strelca.
- ★ **Saturn** je v ozvezdju Leva viden zvečer. Sprva zahaja okoli polnoči, konec meseca pa že pred deseto.
- ★ **Uran** v začetku meseca vzhaja okoli polnoči, nato pa vedno bolj zgodaj in je konec meseca na nebu že okoli desetih. Nahaja se v ozvezdju Vodnarja.

Urška Pajer

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu